

ЗАХИСТ ПРАВА ВЛАСНОСТІ ТА ІНШИХ МАЙНОВИХ ПРАВ У ПРОЦЕДУРАХ БАНКРУТСТВА: УРАХУВАННЯ ДОСВІДУ ЄС¹

ДЕРЕВ'ЯНКО Богдан Володимирович - доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу господарсько-правових досліджень проблем економічної безпеки Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова Національної академії наук України» (м. Київ)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7408-8285>

НІКОЛЕНКО Людмила Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу господарсько-правових досліджень проблем економічної безпеки Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова Національної академії наук України» (м. Київ)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3437-6968>

РОЖЕНКО Олександра Вікторівна - кандидат економічних наук, науковий дослідник Університету Клайпеди (Клайпеда, Республіка Литва)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9358-5436>
УДК 347.23:347.736
DOI: <https://doi.org/10.71404/NP.2026.2.49>

Вступ. Конституція України проголошує захист права власності, а також підтверджує право кожного володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю. Відповідно, право власності та інші майнові права мають гарантуватися засобами державного регулювання. Загрози праву власності та іншим майновим правам громадян і суб'єктів господарювання часто виникають під час застосування процедур банкрутства. У таких випадках захист права власності потрібен не лише боржнику чи банкруту, але й іншим учасникам процедур банкрутства, зокрема кредиторам. Підвищити ступінь захисту права власності та інших майнових прав учасників процедур банкрутства в Україні можливо із використанням досвіду та нормативної бази ЄС як політико-економічної організації, входження до складу якої задекларовано Україною як певне проміжне завдання на шляху до економічного і соціального добробуту держави та громадян.

Мета. За мету статті поставлено визначення напрямів підвищення захисту права власності та інших майнових прав у процедурах банкрутства в Україні з урахуванням до-

свіду і положень інтегрованого спільного законодавства ЄС.

Матеріали і методи. Для досягнення мети статті виглядає необхідним застосування відомих класичних, а також відносно нових методів наукового пізнання. Так, важливим буде застосування історико-правового методу, за допомогою якого можна виділити ознаки досліджуваних явищ і процесів у ретроспективі й екстраполювати на сучасність; економіко-правового методу, який дозволить поєднати розуміння об'єктивних економічних законів та суб'єктивних юридичних актів законодавства, прийнятих і виконуваних у суспільстві, на основі чого з'ясувати складні аспекти захисту права власності та інших майнових прав і інтересів учасників процедур банкрутства. Також безумовно важливим буде застосування методу порівняння, за допомогою якого можна буде співставити законодавство і практику застосування процедур банкрутства в окремих державах-членах ЄС та Україні. За допомогою герменевтики можна буде вірно розтлумачити положення і значення нормативних актів держав-членів ЄС та України, а за допомогою аналітико-син-

¹ Статтю підготовлено у межах теми НДР «Концептуальні засади розвитку законодавства України, що регулює економічні відносини, у контексті адаптації до права ЄС».

тетичного та індуктивного і дедуктивного методів можна буде надати гіпотези та визначити їх достовірність, систематизувати інформацію, піддати її критичному аналізу та вивести обґрунтовані висновки і зробити пропозиції.

Результати. Аналіз положень КУЗПБ, Директиви Європейського парламенту і Ради ЄС 2019/1023, а також найближчих перспективних змін законодавства ЄС дозволить констатувати перехід українського законодавства про неплатоспроможність у трирічній перспективі (на реалізацію у національному законодавстві держав-членів ЄС положень інтегрованої Директиви про неплатоспроможність відводиться два роки та дев'ять місяців) до стану «кредитороорієнтованого»; визначити напрями підвищення захисту права власності та інших майнових прав у процедурах банкрутства в Україні. Серед останніх організація обміну інформацією про право власності та інші майнові права боржника (банкрута) й інших учасників процедур банкрутства із державами-членами ЄС (після входження України до ЄС); підготовка українських банків до передачі українським та зарубіжним арбітражним керуючим, державним органам і внесення до міжнародних реєстрів інформації про операції із нерухомим і рухомим майном, акціями та майновими правами клієнтів; забезпечення нормативної і практичної можливості оскарження кредиторами угод, укладених боржником стосовно його майнових активів, до початку провадження у справі про банкрутство; запровадження процедури передпакетного продажу потенційним боржником частини свого майна із завершенням договору купівлі-продажу після початку провадження у справі про банкрутство та ін.

Перспективи. Подальші дослідження мають спрямовуватися на реалізацію наведених напрямів підвищення захисту права власності та інших майнових прав у процедурах банкрутства в Україні у короткостроковій (трирічній) перспективі.

Ключові слова: право власності, банкрутство, державне регулювання, законодавство, міжнародно-правові механізми, директива ЄС, воєнний стан, майно, публічно-правова охорона, асвіс ЄС, санація, превентивна реструктуризація, ліквідація, кредитор, боржник.

Постановка проблеми

Право власності є основним речовим правом людини, громадянина, суб'єкта господарювання, об'єднання, держави та інших можливих учасників правовідносин у державі. У статті 13 Конституції України серед іншого вказується, що «державою забезпечується захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, соціальну спрямованість економіки. Усі суб'єкти права власності рівні перед законом» [1]. А в статті 41 Конституції України підтверджено право кожного володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, користуватися об'єктами права державної та комунальної власності відповідно до закону, підтверджено заборону протиправного позбавлення права власності та ін. [1]. Право власності та похідні від нього допоки чинні право господарського відання, право оперативного управління, а також права володіння та/або користування певними об'єктами права власності на основі договорів підлягають публічно-правовій охороні та мають гарантуватися засобами державного регулювання.

Загрози праву власності та іншим майновим правам громадян і суб'єктів господарювання можуть виникати у будь-яких ситуаціях. Найбільш загрозливими вони будуть під час неординарних несприятливих подій для суб'єкта бізнесу чи людини. Безумовно, однією із таких подій є застосування процедур банкрутства. У таких випадках захист права власності і публічно-правова охорона потрібні не лише боржнику чи банкруту, але й іншим учасникам процедур банкрутства, зокрема кредиторам. Зрозуміло, що дія правового режиму воєнного стану є чинником, який спричиняє збільшення кількості банкрутств.

Застосування процедур банкрутства здійснюється у процесуальному порядку після встановлення факту неспроможності боржника виконати після настання встановленого строку грошові зобов'язання перед кредиторами не інакше, як через застосування процедур, передбачених Кодексом України з процедур банкрутства (далі – КУЗПБ). Названий КУЗПБ було прийнято і введено в дію відносно недавно – 18 жовтня 2018 року та 21 жовтня 2019 року відповід-

но [2]. З огляду на це видається, що у ньому має бути мінімальна кількість суперечливих моментів, а суб'єкти права власності в Україні мають бути максимально захищеними під час застосування до них чи їх контрагентів (боржників) процедур банкрутства. Проте ситуація в Україні, пов'язана із неспровокованим злочинним військовим нападом російської федерації, введенням воєнного стану із усіма його наслідками для суб'єктів господарювання, а також нестабільність внутрішньої економіки, підняття ставок окремих податків, перманентні кризи на європейських і світових ринках (зокрема ринку енергоносіїв), не сприяє ефективній роботі суб'єктів господарювання і суб'єктів бізнесу. Через це багато з них (зокрема суб'єкти малого бізнесу) припиняють свою діяльність. І серед них не усі припиняють діяльність за власним бажанням, а через застосування до них процедур банкрутства. Тобто захист права власності та інших майнових прав у процедурах банкрутства не втрачає своєї важливості та актуальності, а в умовах воєнного стану ще й посилює їх. Підвищення актуальності також викликано потребою врахування та імплементації до вітчизняного законодавства доробок держав-членів ЄС про неплатоспроможність (банкрутство), міжнародно-правових механізмів захисту та публічно-правової охорони інтересів кредиторів у ЄС та взагалі законодавства усього ЄС як важливої політико-економічної організації, входження до складу якої задекларовано Україною як певне проміжне завдання на шляху до економічного і соціального добробуту держави та її громадян.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Питання захисту права власності та інших майнових прав, зокрема і в процедурах банкрутства, ставилися та відповіді на них надавалися значною кількістю українських і зарубіжних дослідників, – юристів, економістів, управлінців та ін. Проте дослідження аспектів захисту права власності у процедурах банкрутства проводилися уже значно меншою кількістю вчених. Можна назвати лише окремі роботи відносно нечисленної групи авторів, які вишукували правові меха-

нізми захисту права власності та інших майнових прав під час реалізації заходів процедур банкрутства. Так, С.В. Мінковський досліджував найпершу із процедур банкрутства – розпорядження майном боржника [3], сама назва якої вказує на спрямованість державного регулювання на захист права власності та інших майнових прав у процедурах банкрутства. В.А. Малига ще у 1999 році зробила спробу віднайти варіанти мінімізації негативних наслідків банкрутства через застосування різних санаційних механізмів, покликаних відновити платоспроможність боржника, задовольнити майнові права кредиторів та запобігти реалізації майна боржника [4], тобто у межах наступної – другої процедури банкрутства. У монографії В.К. Богатиря розкрито окремі особливості останньої процедури банкрутства – ліквідаційної процедури як заключної процедури банкрутства, проаналізовано положення КУзПБ та іншого спеціального законодавства, зроблено пропозиції, покликані підвищити захист учасників ліквідаційної процедури банкрутства – у першу чергу – їх майнових інтересів [5]. Захисту права власності та інших майнових інтересів кредиторів у різних процедурах банкрутства (з ухилом до ліквідаційної процедури) приділила увагу Л.І. Грабован [6]. Пошуку напрямів подолання проблеми реалізації майна банкрута у ліквідаційній процедурі приділив увагу А.А. Бутирський, який піддав критиці положення нового на той час КУзПБ і пропонував максимально спростити реалізацію майна банкрута через проведення електронних торгів без зайвої деталізації [7, с. 81]. Ю.Є. Тюріна сформулювала уточнене доктринальне визначення поняття продажу майна боржника в процедурі банкрутства як етапу процесу реалізації майна, який передбачає укладення договору купівлі-продажу на аукціоні у спрощений спосіб, на комісійних умовах або при безпосередньому відчуженні покупцю [8, с. 56]. І.А. Бутирська приділяла увагу захисту майнових інтересів учасників ліквідаційної процедури банкрутства [9]. У роботі іншого автора вказувалося на потребу у внесенні змін до норм про формування ліквідаційної бази банкрута [10, с. 119]. Групою дослідників розгляда-

лася криптовалюта як об'єкт процедур банкрутства і вишукувалися варіанти захисту права власності кредиторів та інших учасників різних процедур банкрутства. Серед іншого вказувалося, що уже зараз положення про можливість використання одиниць криптовалюти на гаманцях криптовалюти боржника включено у КУзПБ у статті, якими врегульовуються дії учасників процедури розпорядження майном боржника, а також пропонувалося додати релевантні норми у статті, якими визначаються дії учасників процедури санації та ліквідаційної процедури [11, с. 657]. В умовах стратегічного спрямування України до європейської інтеграції у межах ЄС, багато дослідників приділяють увагу дослідженню законодавства про банкрутство в економічно розвинених державах світу. Так, Ю.В. Чорна вивчала світові системи банкрутства [12], Р.Б. Поляков проводив порівняльний аналіз законодавства держав «старих європейських демократій» – Англії, Німеччини та Франції із відповідним українським. При чому дослідником увага приділялася саме законодавству Англії (давнішої і сучасної), а не Великої Британії, Німеччини, а не лише ФРН [13]. Л.М. Ніколенко вишукувала методологічні принципи та практичні інструменти нормопроекування, які можуть стати у нагоді при імplementації до українського законодавства положень *acquis* ЄС [14]. Захистити права власності боржника і кредиторів намагалися й інші українські вчені та практики. Проте до сьогодні у господарських судах України справ про банкрутство не стає менше, як і не всі учасники процедур банкрутства по їх завершенні можуть бути задоволені ступенем захисту і відновлення своїх майнових прав.

Метою статті є: визначення напрямів підвищення захисту права власності та інших майнових прав у процедурах банкрутства в Україні з урахуванням досвіду і положень інтегрованого спільного законодавства ЄС.

Методи наукового дослідження

Для досягнення мети статті виглядає необхідним застосування відомих класичних,

а також відносно нових методів наукового пізнання. Так, важливим буде застосування історико-правового методу, за допомогою якого можна виділити ознаки досліджуваних явищ і процесів у ретроспективі й екстраполювати на сучасність; економіко-правового методу, який дозволить поєднати розуміння об'єктивних економічних законів та суб'єктивних юридичних актів законодавства, прийнятих і виконуваних у суспільстві, на основі чого з'ясувати складні аспекти захисту та публічно-правової охорони права власності та інших майнових прав і інтересів учасників процедур банкрутства. Також безумовно важливим буде застосування методу порівняння, за допомогою якого можна буде співставити законодавство і практику реалізації механізмів процедур банкрутства в окремих державах-членах ЄС та Україні. За допомогою герменевтики можна буде вірно розтлумачити положення і значення нормативних актів держав-членів ЄС та України, а за допомогою аналітико-синтетичного та індуктивного і дедуктивного методів можна буде надати гіпотези та визначити їх достовірність, систематизувати інформацію, піддати її критичному аналізу та вивести обґрунтовані висновки і зробити пропозиції.

Виклад основного матеріалу дослідження

Як вказувалося вище, Україною обрано стратегічне спрямування до європейської інтеграції у межах ЄС, що було підтверджено 16 вересня 2014 року ратифікацією «Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» відповідним Законом України [15]. Україна зобов'язалася імplementувати перспективні положення законодавства ЄС, різноманітні міжнародно-правові механізми захисту права власності та інших майнових прав у різних випадках, зокрема і в процедурах банкрутства.

Acquis ЄС спирається на велику кількість директив та регламентів ЄС, якими врегульовуються майже усі можливі види діяльності в економіці та суспільстві загалом. До

того ж у національному законодавстві кожної держави-члена ЄС врегульовуються особливості процедур банкрутства. Зазвичай національне законодавство є спеціальним, а законодавство ЄС (регламенти і директиви) – загальним або модельним.

І при цьому ефективність українського законодавства та ступінь його відповідності *acquis* ЄС періодично визначає спеціальна Європейська Комісія. Так, у Звіті Європейської Комісії про прогрес України в рамках Пакета розширення ЄС за 2025 рік, поданому 4 листопада 2025 року, серед іншого вказано, що режим неплатоспроможності слід додатково узгодити з *acquis* ЄС. У вересні 2024 року було ухвалено Закон України про узгодження національного законодавства з Директивою про превентивну реструктуризацію. Проте Європейською Комісією рекомендовано розробити та прийняти додаткове законодавство щодо спрощених процедур неплатоспроможності для мікро-, малих та середніх підприємств [16, р. 55].

Слід підтвердити висловлене Комісією. 19 вересня 2024 року було прийнято Закон України «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства та деяких інших законодавчих актів України щодо імплементації Директиви Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу 2019/1023 та запровадження процедур превентивної реструктуризації» [17]. Названим Законом було враховано законодавчу термінологію і правозастосовну практику вирішення справ про банкрутство у ЄС. Серед іншого наявну відносно недавно у законодавстві та судовій практиці України процедуру досудової санації [18] було замінено на процедуру превентивної реструктуризації. По суті і перша, і друга спрямовувалися на пошук варіантів захисту права власності та інших майнових прав боржника і кредиторів у спрощеному – досудовому порядку. Процедуру превентивної реструктуризації із усіма новаціями було запроваджено на основі положень Директиви Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу 2019/1023 про рамки превентивної реструктуризації, про списання боргів та дискваліфікацію, а також про заходи щодо підвищення ефективності процедур ре-

структуризації, неплатоспроможності та списання боргів, а також про внесення змін до Директиви (ЄС) 2017/1132 [19]. Однак крім наведеної вище рекомендації, наданої Україні Європейською Комісією, стосовно прийняття додаткового законодавства щодо спрощених процедур неплатоспроможності для мікро-, малих та середніх підприємств, можна навести висновок, зроблений Р.Б. Поляковим і Б.М. Поляковим, за яким «процедура превентивної реструктуризації не буде користуватися особливим попитом і, ймовірно, повторить тяжку долю попередниці та опиниться в занепаді» [20, с. 414] та «що з практичної точки зору загалом превентивна реструктуризація є максимально наближеною до колишньої досудової санації та не позбавлена аналогічних проблемних аспектів» [20, с. 415]. Головними ризиками попередньої процедури досудової санації та сучасної процедури превентивної реструктуризації є можливість боржника зловживати своїми майновими правами через «свого» кредитора всупереч інтересам реальних кредиторів.

Зрозуміло, що нормотворча робота із удосконалення законодавства про превентивну реструктуризацію у напрямку подальшого врахування прогресивних положень Директиви Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу 2019/1023, запозичення ефективних міжнародно-правових механізмів захисту інтересів учасників процесів неплатоспроможності та їх публічно-правової охорони триватиме. Ці питання нагальні сьогодні, а уже завтра виникне потреба в імплементації об'єднаних, інтегрованих в єдину нову директиву основних положень про банкрутство усіх держав-членів ЄС. Так, 20 листопада 2025 року з'явилася інформація про принципову домовленість між урядами 27 держав-членів ЄС стосовно гармонізації їх законодавства про неплатоспроможність з метою поліпшення інвестиційного клімату та пожвавлення ринку капіталу у ЄС. Це можна вважати проривом, оскільки така робота тривала близько десяти років. Уніфікація законодавства про неплатоспроможність у ЄС серед іншого спрямована на запобігання переміщенню або приховуванню майна боржником до ви-

знання його банкрутом і таким чином зменшенню загрози майновим правам кредиторів. У випадку досягнення офіційної угоди на рівні усього ЄС фахівці з питань неплатоспроможності отримують доступ до реєстрів банківських рахунків боржників (банкрутів) та до інших баз бенефіціарних власників майна в усіх державах-членах ЄС, що дозволить вишукувати приховане боржниками (банкрутами) майно. Попередня угода має бути офіційно прийнята як Радою урядів ЄС, так і Європейським парламентом, після чого держава-член ЄС матимуть два роки та дев'ять місяців на імплементацію її положень до національного законодавства [21].

У продовження наведеного вище слід вказати, що 10 березня 2026 року Європейським парламентом було схвалено Директиву про гармонізацію певних аспектів законодавства про неплатоспроможність, яку було ухвалено Радою ЄС уже 30 березня 2026 року. А отже Україна як держава-кандидат на членство у ЄС можливо за лічені дні розпочне відлік часу до дедлайну через два роки та дев'ять місяців, потрібного для імплементації положень новозатвердженої Радою ЄС Директиви до КУЗПБ та інших актів спеціального законодавства про неплатоспроможність та банкрутство.

Положення нової Директиви мають посилити захист права власності та інших майнових прав кредиторів через підвищення ефективності процедур неплатоспроможності. Загалом слід констатувати посилення «прокредиторської» спрямованості законодавства ЄС про неплатоспроможність. Очевидно це зроблено з метою підвищення безпеки інвестування в економіку і соціальну сферу держав-членів ЄС.

Водночас посилення кредиторорієнтованої спрямованості законодавства про неплатоспроможність не може розглядатися як безумовно позитивна тенденція без урахування необхідності забезпечення балансу інтересів усіх учасників провадження. У зв'язку з цим доцільно запропонувати концепцію балансованої моделі захисту права власності у процедурах банкрутства, відповідно до якої захист майнових прав має здійснюватися не через пріоритет однієї зі сторін (кредитора чи боржника), а через по-

єднання задоволення вимог кредиторів із гарантіями недоторканності майна, ефективності боржника та стабільності цивільного обороту. Такий підхід дозволяє уникнути як надмірної «прокредиторської» жорсткості, що може призводити до необґрунтованої ліквідації суб'єктів господарювання, так і «продебіторської» моделі, яка створює ризики зловживань та порушення прав кредиторів.

Серед основних новацій нової Директиви є встановлення вимоги до керівництва боржника самим звертатися до суду із заявою про неплатоспроможність у строк до трьох місяців з моменту встановлення неплатоспроможності, яку не вдається погасити [22]. І тут слід згадати, що українське законодавство до прийняття КУЗПБ у відповідному Законі «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 30 червня 1999 року № 784-XIV у частині третій статті 10 вказувало на порушення справи про банкрутство господарським судом, «...якщо безспірні вимоги кредитора (кредиторів) до боржника сукупно становлять не менше трьохсот мінімальних розмірів заробітної плати, які не були задоволені боржником протягом трьох місяців після встановленого для їх погашення строку, якщо інше не передбачено цим Законом» [23]. До набрання чинності КУЗПБ для порушення справи про банкрутство за ініціативою кредитора висувалися умови щодо неспроможності боржника виконати свої грошові зобов'язання перед кредиторами протягом трьох місяців після встановленого для їх погашення строку, безспірності вимог кредиторів і розміру безспірних вимог кредиторів не менше трьохсот мінімальних розмірів зарплати на певний рік [24, с. 426]. Стосовно порушення справи про банкрутство за ініціативою боржника вимоги до строків не встановлювалися, проте зобов'язання боржника про звернення до господарського суду із відповідною заявою у випадку з'ясування факту про неможливість задоволення вимог кредиторів було наявне [24, с. 427]. Тепер європейське новітнє законодавство встановлює для боржника строкове обмеження на звернення до суду у випадку з'ясування факту власної непла-

тоспроможності. Очевидно у цьому є сенс. Проте тут треба буде звертати увагу на встановлення моменту з'ясування керівництвом боржника факту неплатоспроможності. Слід також нагадати, що українське законодавство про банкрутство, сформоване на основі відповідного Закону 1992 року, було «прокредиторським» і, на думку Б.М. Полякова, завдало багато шкоди економіці, оскільки замість лікування господарюючих суб'єктів їх просто ліквідували [25, с. 10; 26, с. 75-76]. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 30 червня 1999 року став «продебіторським», проте, на думку Б.М. Полякова, ця тенденція є тимчасовою [25, с. 10; 26, с. 81]. І мабуть час до повернення українського законодавства про неплатоспроможність на «прокредиторські» рейки уже підходить.

Наступне нововведення нової Директиви пов'язане із затвердженням вимоги до кожної держави-члена ЄС оперативного оприлюднювати на порталі електронного правосуддя ЄС усі зміни свого законодавства про неплатоспроможність [22]. Із дотриманням цієї вимоги в Україні проблем виникнути не повинно, оскільки уже багато років усе законодавство України крім того, що має гриф таємності чи призначене для службового використання, є у відкритому доступі у мережі Інтернет, як і багато іншої інформації (зокрема судових рішень).

Найбільш важливими з точки зору захисту права власності та інших майнових прав кредиторів є наступні три нововведення нової Директиви ЄС. Так, одна із них передбачає надання доступу органам влади держав-членів ЄС за запитом арбітражного керуючого до реєстрів банківських рахунків у будь-якій державі-члені ЄС з метою пошуку майна та майнових прав боржників і банкрутів як учасників провадження у справі про банкрутство [22]. Ця новація без перебільшення завдає серйозного удару по банківській таємниці. Очевидно, що за певний проміжок часу після початку дії положень нової Директиви у ЄС буде проаналізовано користь для кредиторів через захист їх майнових прав і, відповідно, підвищення інвестиційної привабливості держав-членів ЄС з

одного боку, та шкоду, завдану банківським установам у межах ЄС від падіння довіри до них і зниження кількості і вартості банківських операцій внаслідок розкриття ними інформації про операції із майновими активами клієнтів.

Дві наступні «майнові» новації Директиви у певній мірі суперечать одна іншій. Так, одна з новацій запроваджує так звану процедуру передпакетного продажу (англ. Pre-pack proceedings), в якій компанія, яка перебуває у скрутному фінансовому становищі, до початку порушення провадження у справі про банкрутство узгоджує із потенційним покупцем (інвестором) умови викупу частини або усього майна, акцій чи інших майнових прав, а після початку провадження у справі про банкрутство здійснює таку реалізацію [22]. У цьому випадку, на нашу думку, найголовнішою буде відповідь на питання чи усі зобов'язання перед кредиторами внаслідок таких дій будуть виконані а борги погашені? А наступна новація Директиви надає кредиторам можливість подання позову про розірвання договору («дія уникнення», англ. «Avoidance action»), тобто право на оскарження кредиторами угод, укладених боржником стосовно його майнових активів, до початку провадження у справі про банкрутство [22]. На нашу думку, така новація у певній мірі суперечить попередній, а головне – виводить судовий розгляд за межі розгляду справи про банкрутство. Така суперечність свідчить про наявність внутрішньої нормативної напруженості між двома цілями правового регулювання: забезпеченням оперативності та ефективності економічного обороту (через механізми re-pack) та гарантування належного рівня захисту прав кредиторів (через інструменти оскарження правочинів боржника). У зв'язку з цим доцільно встановити критерії допустимості застосування процедур передпакетного продажу, зокрема з урахуванням добросовісності боржника, економічної обґрунтованості правочину та відсутності шкоди для кредиторів. При цьому цікаво буде побачити беззаперечні докази, наведені кредиторами, арбітражним керуючим чи державними органами, які б однозначно вказували на намагання боржника прихо-

вати активи, а не просто здійснювати свою повсякденну господарську діяльність, зокрема через укладання угод. Вважаємо, що такі спори можуть тривати значно довше, ніж провадження у справі про банкрутство. Можна висловити сподівання, що ретельне дослівне вивчення норм нової Директиви ЄС із застосуванням методології герменевтики, а також правозастосовна і судова практика можуть частково нівелювати висловлений нами скептицизм.

Висновки

Проведене дослідження дозволило проаналізувати окремі положення уже нечинного, нині чинного та допоки нечинного, але перспективного (орієнтовно чинного у найближчому майбутньому) законодавства України і ЄС та визначити тенденції його розвитку у напрямі підвищення захисту права власності й інших майнових прав у процедурах банкрутства як у ЄС, так у перспективі і в Україні. З моменту формування українського законодавства про неплатоспроможність і банкрутство, починаючи з 1992 року, останнє носило умовно «прокредиторський» характер і мало на меті якнайшвидшу ліквідацію банкрута і максимально можливе задоволення майнових інтересів кредиторів. З 1999 року із зміною українського законодавства його можна було вважати «продебіторським», оскільки на першому місці стояло виконання завдання з відновлення платоспроможності боржника та його повноцінного повернення у правове поле України; завдання з ліквідації банкрута піднімалося після фіаско вжиття усіх можливих санаційних заходів. Та уже завтра внаслідок набрання чинності змінами законодавства у ЄС та внесення відповідних змін до українського законодавства про неплатоспроможність, останнє можна буде вважати якщо не «прокредиторським», то принаймні «кредитороорієнтованим».

Сьогодні Україна змінює норми КУзПБ та інших актів законодавства у напрямку імплементації прогресивних положень Директиви Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу 2019/1023, зокрема в частині удосконалення процедури превен-

тивної реструктуризації, до якої висувають претензії як учасники відносин із неплатоспроможності, так і науковці. Та більш глобальні зміни до КУзПБ очікуються у недалекому майбутньому. Якщо оперативне оприлюднення змін законодавства про неплатоспроможність та потреба ділитися інформацією про право власності та інші майнові права боржника (банкрута) й інших учасників процедур банкрутства не повинно стати проблемою для України, то до передачі у недалекому майбутньому українським та зарубіжним арбітражним керуючим, державним органам і внесення до міжнародних реєстрів інформації про операції із нерухомим і рухомим майном, акціями та майновими правами клієнтів українські банки треба готувати і попереджати вже сьогодні. Також допоки викликає постановку питань і потребує практичної апробації новація законодавства ЄС про неплатоспроможність щодо запровадження процедури передпакетного продажу потенційним боржником частини свого майна із завершенням договору купівлі-продажу після початку провадження у справі про банкрутство. Важливою з точки зору захисту права власності та інших майнових прав кредиторів видається новація законодавства ЄС про можливість оскарження кредиторами угод, укладених боржником стосовно його майнових активів до початку провадження у справі про банкрутство. В українських реаліях її реалізація потребуватиме значних доопрацювань не лише актів законодавства про неплатоспроможність, а й процесуального законодавства загалом. А отже, викладене швидше є схемою дій для українських законотворців, науковців і практиків у короткостроковій (трирічній) перспективі, аніж сучасним статичним станом речей, викликаним змінами законодавства ЄС про неплатоспроможність, а тому закладає перспективи майбутніх наукових розвідок. Вважаємо, що підвищення ступеня захисту права власності та інших майнових прав кредиторів вкупі із скасуванням правового режиму воєнного стану (мова про трирічну перспективу) підвищить інвестиційну привабливість української економіки та її суб'єктів.

Література

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18 жовтня 2018 року № 2597-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 19. Ст. 74.
3. Міньковський С.В. Розпорядження майном боржника у процедурі банкрутства: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.04 «Господарське право; господарсько-процесуальне право». Київ. 2015. 20 с.
4. Малига В.А. Правове забезпечення санації та мінімізації негативних наслідків банкрутства: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Ін-т економіко-прав. досліджень НАН України. Донецьк, 1999. 21 с.
5. Богатир В.К. Ліквідаційна процедура – заключна процедура у справах про банкрутство: монографія. В.К. Богатир; за ред. докт. юрид. наук, професора Б.В. Дерев'янка. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 210 с.
6. Грабован Л.І. Погашення вимог кредиторів у процедурі банкрутства: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04. Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса, 2017. 20 с.
7. Бутирський А. Проблемні питання реалізації майна банкрута у ліквідаційній процедурі. *Економіка та право*. 2019. № 2 (53). С. 78–83. URL: <http://economiclaw.kiev.ua/index.php/economiclaw/article/view/851/828>
8. Тюріна Ю.Є. Щодо поняття продажу майна боржника у процедурі банкрутства. *Правові горизонти*. 2021. Вип. 26 (39). С. 52–58.
9. Бутирська І.А. Повноваження ліквідатора щодо виявлення майнових активів банкрута у конкурсному процесі. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер. Право*. 2014. Вип. 24. Т. 2. С. 120–123.
10. Попадюк С.С. Склад майна юридичної особи, визнаної банкрутом. *Науковий вісник Львівської комерційної академії. Серія: Юридична*. 2015. Вип. 1. С. 111–120. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvika_2015_1_14
11. Дерев'янка Б.В., Коломоєць Т.О., Колпаков В.К. Криптовалюта як об'єкт процедур банкрутства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 3. С. 655–658. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-3/158>
12. Чорна Ю.В. Світові системи банкрутства: господарсько-правовий аспект: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Ін-т економіко-прав. досліджень НАН України. Київ, 2018. 20 с.
13. Поляков Р.Б. Порівняльно-правовий аналіз процедури банкрутства (неспроможності) в Україні, Англії, Німеччині та Франції: монографія. Київ: Юрид. вид-во «Право України», 2024. 568 с.
14. Ніколенко Л.М. Адаптація українського законодавства про банкрутство до *acquis communautaire*: методологічні принципи та практичні інструменти нормопроекування. *Право і суспільство*. 2025. № 3. Т. 2. С. 19–24. DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2025.3.2.3>
15. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 40. Ст. 2021.
16. Ukraine 2025 Report. Communication on EU enlargement policy. European Commission. Brussels, 4.11.2025. <https://eu-ua.kmu.gov.ua/wp-content/uploads/EU-enlargement.pdf>
17. Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства та деяких інших законодавчих актів України щодо імплементації Директиви Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу 2019/1023 та запровадження процедур превентивної реструктуризації: Закон України від 19 вересня 2024 року № 3985-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2025. № 8. Ст. 16.
18. Дерев'янка Б.В., Циганович О.В. Окремі аспекти досудової санації як виду реструктуризації суб'єктів господарської діяльності. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2024. № 1 (47). С. 49–59. DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461/2024-47-1-49-59>
19. Directive (EU) 2019/1023 of the European Parliament and of the Council of

20 June 2019 on preventive restructuring frameworks, on discharge of debt and disqualifications, and on measures to increase the efficiency of procedures concerning restructuring, insolvency and discharge of debt, and amending Directive (EU) 2017/1132 (Directive on restructuring and insolvency) (Text with EEA relevance.). *Official Journal of the European Union*. ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1023/oj>

20. Поляков Р.Б., Поляков Б.М. «Kejsersen nyu klæder», або «нова» превентивна процедура в Україні. *Право і суспільство*. 2025. № 5. Т. 2. С. 405–417. DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2025.5.2.52>

21. Strupczewski Jan (2025). EU agrees to harmonise EU insolvency laws to enhance cross-border investments, capital markets. *Reuters*. November, 20. URL: <https://www.reuters.com/business/finance/eu-agrees-harmonise-eu-insolvency-laws-enhance-cross-border-investments-capital-2025-11-20/>

22. Ioana Sora. Council greenlights common EU rules for insolvency proceedings. *Council of the EU*. 30 March 2026. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2026/03/30/council-greenlights-common-eu-rules-for-insolvency-proceedings/>

23. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 30 червня 1999 року № 784-XIV. (втратив чинність). *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 42–43. Ст. 378.

24. Господарське право: навч. посібник у схемах і таблицях. За заг. ред. канд. юрид. наук, доц. Шелухіна М.Л. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 616 с.

25. Поляков Б.М. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»: наук.-практ. комент. К.: Ін Юре, 2003. 272 с.

26. Поляков Р.Б. Інститут банкрутства (неспроможності) в Україні та Німеччині: порівняльно-правове дослідження: монографія. Київ: Юрид. вид-во «Право України», 2023. 472 с.

References

1. Konstytutsiia Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 28 chervnia 1996 roku № 254k/96-VR. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. [The Constitution

of Ukraine: Law of Ukraine of June 28, 1996. *Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*. 1996. № 30. St. 141. [in Ukrainian].

2. Kodeks Ukrainy z protsedur bankrutstva: Zakon Ukrainy vid 18 zhovtnia 2018 roku № 2597-8. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. [Code of Ukraine on Bankruptcy Procedures: Law of Ukraine of October 18, 2018. *Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*]. 2019. № 19. St. 74. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text> [in Ukrainian].

3. Minkovskyi S.V. Rozporiadzhennia mainom borzhnyka u protseduri bankrutstva [Disposal of the debtor's property in bankruptcy proceedings]: avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: spets. 12.00.04 «Hospodarske pravo; hospodarsko-protseusualne pravo». Kyiv. 2015. 20 s. [in Ukrainian].

4. Malyha V.A. Pravove zabezpechennia sanatsii ta minimizatsii nehatyvnykh naslidkiv bankrutstva [Legal support for rehabilitation and minimization of negative consequences of bankruptcy]: avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.04. In-t ekonomiko-prav. doslidzhen NAN Ukrainy. Donetsk, 1999. 21 s. [in Ukrainian].

5. Bohatyр V.K. Likvidatsiina protsedura – zakliuchna protsedura u spravakh pro bankrutstvo [Liquidation procedure – the final procedure in bankruptcy cases]: monohrafiia. Za red. dokt. yuryd. nauk, prof. B.V. Derevianka. Odesa: Vydavnychiy dim «Helvetyka», 2021. 210 s. [in Ukrainian].

6. Hrabovan L.I. Pohashennia vymoh kredytoriv u protseduri bankrutstva [The repayment of creditors' claims in the procedure of bankruptcy]: avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.04. Natsionalnyi universytet «Odeska yurydychna akademiia». Odesa, 2017. 20 s. [in Ukrainian].

7. Butyrskyi A. Problemni pytannia realizatsii maina bankruta u likvidatsiinii protseduri. *Ekonomika ta pravo* [Problem issues of the realization of bankrupt's property in the liquidation procedure. Economics and Law.]. 2019. № 2 (53). S. 78–83. URL: <http://economiclaw.kiev.ua/index.php/economiclaw/article/view/851/828> [in Ukrainian].

8. Tiurina Yu.Ie. Shchodo poniattia prodazhu maina borzhnyka u protseduri bankrutstva. *Pravovi horyzonty* [On the concept of sale

of debtor's property in bankruptcy procedure. *Legal horizons*. 2021. Vyp. 26 (39). S. 52–58. [in Ukrainian].

9. Butyrska I.A. Povnovazhennia likvidatora shchodo vyjavlennia mainovykh aktiviv bankruta u konkursnomu protsesi. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Ser. Pravo*. [The powers of liquidator to identify property assets of bankrupt in the competition process: *Uzhorod National University Herald. Series Law*]. 2014. Vyp. 24. T. 2. S. 120–123. [in Ukrainian].

10. Popadiuk S.S. Sklad maina yurydychnoi osoby, vyznanoi bankrutom. *Naukovyi visnyk Lvivskoi komertsiiinoi akademii. Seriya: Yurydychna*. [Composition of the property of a legal entity declared bankrupt. *Scientific Bulletin of the Lviv Commercial Academy. Series: Legal*]. 2015. Vyp. 1. S. 111–120. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nv-llkau_2015_1_14 [in Ukrainian].

11. Derevianko B.V., Kolomoiets T.O., Kolkpakov V.K. Kryptovaliuta yak ob'ekt protsedur bankrutstva. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal* [Cryptocurrency as an object of bankruptcy procedures. *Juridical scientific and electronic journal*]. 2024. № 3. S. 655–658. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-3/158> [in Ukrainian].

12. Chorna Yu.V. Svitovi systemy bankrutstva: hospodarsko-pravovy aspekt [World bankruptcy systems: economic and legal aspect]: avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.04. In-t ekonomiko-prav. doslidzhen NAN Ukrainy. Kyiv, 2018. 20 s. [in Ukrainian].

13. Poliakov R.B. Porivnialno-pravovy analiz protsedury bankrutstva (nespromozhnosti) v Ukraini, Anhlii, Nimechchyni ta Frantsii: monohrafiia [Comparative legal analysis of bankruptcy (insolvency) procedures in Ukraine, England, Germany and France: monograph]. Kyiv: Yuryd. vyd-vo «Pravo Ukrainy», 2024. 568 s. [in Ukrainian].

14. Nikolenko L.M. Adaptatsiia ukrainskoho zakonodavstva pro bankrutstvo do acquis communautaire: metodolohichni pryntsypy ta praktychni instrumenty normoproiektuvannia. *Pravo i suspilstvo*. [Adaptation of Ukrainian bankruptcy legislation to the acquis communautaire: methodological principles and practical tools of legislative drafting. *Law and Society*]. 2025. № 3. T. 2. S. 19–24. DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2025.3.2.3> [in Ukrainian].

15. Pro ratyfikatsiiu Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnyimi derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony: Zakon Ukrainy vid 16.09.2014 roku № 1678-7. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. [On the ratification of the Association Agreement between Ukraine, of the one part, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, of the other part: Law of Ukraine of 16.09.2014. *Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*]. 2014. № 40. St. 2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011/conv#Text [in Ukrainian].

16. Ukraine 2025 Report. Communication on EU enlargement policy. European Commission. Brussels, 4.11.2025. <https://eu-ua.kmu.gov.ua/wp-content/uploads/EU-enlargement-.pdf>

17. Pro vnesennia zmin do Kodeksu Ukrainy z protsedur bankrutstva ta deiakykh inshykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo implementatsii Dyrektyvy Yevropeiskoho parlamentu ta Rady Yevropeiskoho Soiuzu 2019/1023 ta zaprovadzhennia protsedur preventyvnoi restrukturyzatsii: Zakon Ukrainy vid 19 veresnia 2024 roku № 3985-9. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. [On amendments to the Code of Ukraine on Bankruptcy Procedures and certain other legislative acts of Ukraine regarding the implementation of Directive 2019/1023 of the European Parliament and of the Council of the European Union and the introduction of preventive restructuring procedures. *Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*]. 2025. № 8. St. 16. [in Ukrainian].

18. Derevianko B.V., Tsyhanovych O.V. Okremi aspekty dosudovoi sanatsii yak vydu restrukturyzatsii subiektiv hospodarskoi diialnosti. *Aktualni problemy prava: teoriia i praktyka*. [Certain aspects of pre-trial rehabilitation as a type of restructuring of economic entities. *Actual Problems of Law: Theory and Practice*]. 2024. № 1 (47). S. 49–59. DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461/2024-47-1-49-59> [in Ukrainian].

19. Directive (EU) 2019/1023 of the European Parliament and of the Council of 20 June

2019 on preventive restructuring frameworks, on discharge of debt and disqualifications, and on measures to increase the efficiency of procedures concerning restructuring, insolvency and discharge of debt, and amending Directive (EU) 2017/1132 (Directive on restructuring and insolvency) (Text with EEA relevance.). *Official Journal of the European Union*. ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1023/oj>

20. Poliakov R.B., Poliakov B.M. «Kejserens nyu klæder», або «nova» preventywna protsedura v Ukraini. *Pravo i suspilstvo*. [«Kejserens nye klæder», or the «new» preventive procedure in Ukraine. *Law and Society*]. 2025. № 5. Т. 2. S. 405–417. DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2025.5.2.52> [in Ukrainian].

21. Strupczewski Jan (2025). EU agrees to harmonise EU insolvency laws to enhance cross-border investments, capital markets. Reuters. November, 20. URL: <https://www.reuters.com/business/finance/eu-agrees-harmonise-eu-insolvency-laws-enhance-cross-border-investments-capital-2025-11-20/>

22. Ioana Sora. Council greenlights common EU rules for insolvency proceedings. Council of the EU. 30 March 2026. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2026/03/30/council-greenlights-common-eu-rules-for-insolvency-proceedings/>

23. Pro vidnovlennia platospromozhnosti borzhnyka або vyznannia yoho bankrutom: Zakon Ukrainy vid 30 chervnia 1999 roku № 784-14. (vraty chynnist). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. [On Restoring a Debtor's Solvency or Recognizing It Bankrupt. *Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*]. 1999. № 42–43. St. 378. [in Ukrainian].

24. Hospodarske pravo: Navch. posibnyk u skhemakh i tablytsiakh [Business Law: A textbook in diagrams and tables]. Za zah. red. kand. yuryd. nauk, dots. Shelukhina M.L. K.: Tsentr navchalnoi literatury, 2006. 616 s. [in Ukrainian].

25. Poliakov B.M. Zakon Ukrainy «Pro vidnovlennia platospromozhnosti borzhnyka або vyznannia yoho bankrutom»: nauk.-prakt. koment [Law of Ukraine «On Restoring a Debtor's Solvency or Recognizing It Bankrupt»: scientific and practical commentary.]. K.: In Yure, 2003. 272 s. [in russian].

26. Poliakov R.B. Instytut bankrutstva (nespromozhnosti) v Ukraini ta Nimechchyni: porivnialno-pravove doslidzhennia: monohrafiia [The Institute of Bankruptcy (Insolvency) in Ukraine and Germany: Comparative Legal Research: Monograph]. Kyiv: Yuryd. vyd-vo «Pravo Ukrainy», 2023. 472 s. [in Ukrainian].

Derevyanko Bogdan,

Doctor of Law, Professor, Leading Researcher of the Department of economic and legal studies of economic security and safety issues of the State Organization «V. Mamutov Institute of Economic and Legal Research of the National Academy of Sciences of Ukraine»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7408-8285>

Nikolenko Liudmyla,

Doctor of Law, Professor, Leading Researcher of the Department of economic and legal studies of economic security and safety issues of the State Organization «V. Mamutov Institute of Economic and Legal Research of the National Academy of Sciences of Ukraine»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3437-6968>

Oleksandra Rozhenko,

PhD in economic, Researcher of the Klaipeda University (Klaipeda, Lithuania)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9358-5436>

PROTECTION OF PROPERTY AND OTHER PROPRIETARY RIGHTS IN BANKRUPTCY PROCEDURES: THE EXPERIENCE

OF THE EUROPEAN UNION

Introduction. The Constitution of Ukraine proclaims the protection of property rights, and also confirms the right of everyone to own, use and dispose of their property. The right to property must be guaranteed by means of state regulation. Threats to the property rights of citizens and economic entities often arise during the application of bankruptcy procedures. In such cases, protection of property rights is needed not only by the debtor or bankrupt, but also by other participants in bankruptcy proceedings, in particular creditors. It is possible to increase the degree of protection of property rights in Ukraine using the experience and regulatory framework of the EU as a

political and economic organization, membership of which is declared by Ukraine as a certain intermediate task on the way to the economic and social well-being of the state and citizens.

Purpose. The purpose of the article is to identify areas for improving the protection of property rights in bankruptcy procedures in Ukraine, taking into account the experience and provisions of integrated common EU legislation.

Materials and methods. The study employs an integrated methodological framework combining classical and contemporary approaches, including the historical-legal, economic-legal, comparative and hermeneutic methods, alongside analytical-synthetic, inductive and deductive reasoning.

Results. Analysis of the provisions of the Code of Ukraine on Bankruptcy Procedures, Directive 2019/1023 of the European Parliament and of the Council of the EU, as well as the nearest prospective changes in EU legislation allowed us to state the transition of Ukrainian insolvency legislation in a three-year perspective (two years and nine months are allocated for the implementation of the provisions of the Integrated Insolvency Directive into the national legislation of the EU Member States) to the state of «creditor-oriented»; to identify areas for increasing the protection and public-legal protection of property rights in bankruptcy procedures in Ukraine. Among

the latter are the organization of information exchange on the ownership of the debtor (bankrupt) and other participants in bankruptcy proceedings with EU member states (after Ukraine's accession to the EU); preparation of Ukrainian banks for the transfer to Ukrainian and foreign arbitration managers, state bodies and entry into international registers of information on transactions with real estate and movable property, shares and property rights of clients; ensuring the regulatory and practical possibility for creditors to challenge agreements concluded by the debtor regarding his property assets before the commencement of bankruptcy proceedings; introduction of a procedure for Pre-pack proceedings sale by a potential debtor of part of his property with the completion of the purchase and sale agreement after the commencement of bankruptcy proceedings, etc.

Prospects. Further research should be aimed at implementing the above directions for increasing the protection of property rights and other property rights in bankruptcy procedures in Ukraine in the short-term (three-year) perspective.

Keywords: *property rights, bankruptcy, state regulation, legislation, international legal mechanisms, EU directive, martial law, property, public law protection, EU acquis, rehabilitation, preventive restructuring, liquidation, creditor, debtor.*